

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **K. M.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení** se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 2. 7. 2009, č. j. 33 Cad 186/2008 - 30, vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ads 121/2009, o návrhu na vyloučení soudců Nejvyššího správního soudu JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Milady Tomkové z projednávání a rozhodování této věci

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Bohuslav Hnízdil a JUDr. Milada Tomková **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ads 121/2009.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Brně v záhlaví označeným usnesením vyhověl žádosti zástupce žalobce („stěžovatel“) Mgr. Martina Chrásteckého o zrušení ustanovení zástupcem stěžovatele pro řízení o kasační stížnosti a zamítl žádost stěžovatele o ustanovení advokáta pro toto řízení. Důvodem tohoto rozhodnutí byla skutečnost, že již předchozí ustanovená zástupkyně stěžovatele JUDr. Jitka Danielová byla zproštěna zastupování z důvodu odmítání komunikace ze strany stěžovatele a ve vztahu stěžovatele k Mgr. Chrásteckému byla narušena nezbytná důvěra. Za situace, kdy stěžovatel nemá důvěru k ustanoveným advokátům, krajský soud konstatoval, že zastoupení ex offio není třeba k ochraně jeho práv pro zjevnou neúspěšnost.

Nejvyšší správní soud přípisem ze dne 4. 8. 2009 poučil účastníky řízení o tom, že danou věc bude podle rozvrhu práce rozhodovat šestý senát ve složení JUDr. Bohuslav Hnízdil, JUDr. Milada Tomková a JUDr. Kateřina Šimáčková. Současně je poučil o tom, že mají-li za to, že některý z uvedených soudců je vyloučen z projednávání a rozhodování věci pro svůj poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, mohou namítnout jeho podjatost v propadné lhůtě jednoho týdne od tohoto vyrozumění.

Na uvedené poučení reagoval žalobce (dále též „stěžovatel“) podáním ze dne 10. 8. 2009, v němž mj. uvedl, že uvedené soudce nezná, nicméně protože JUDr. Tomková a JUDr. Hnízdil již v jeho věci rozhodovali a „*neprosadili Ústavu*“, namítá jejich podjatost.

K námitce podjatosti se dne 25. 8. 2009 vyjádřili dotčení soudci JUDr. Bohuslav Hnízdil a JUDr. Milada Tomková a shodně uvedli, že se necítí být podjatí, jelikož k účastníkovi řízení ani k věci nemají žádný vztah, jenž by zavdával příčinu k pochybnostem o jejich nepodjatosti.

Nejvyšší správní soud posoudil vznesenou námitku podjatosti a dospěl k závěru, že není důvodná.

Podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen vskutku výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě. Podjatost sama zasahuje vždy do principu nezávislosti soudce, neboť nestrannost tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezaujatosti a nestrannosti a bez toho, že by se nepředpokládal, nebylo by důvodu ani konstituování soudní moci jako pilíře demokratické společnosti.

Stěžovatel v rozporu s § 8 odst. 5 s. ř. s. neuvedl žádný relevantní důvod a omezil se pouze na konstatování, že oba označení soudci nedokázali v jeho předchozí věci prosadit Ústavu; výslovně konstatoval, že tyto soudce nezná. Je tak zřejmé, že stěžovateli vadí toliko to, že tito soudci rozhodovali v jeho předchozí věci. Z ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. sice plyne, že jedním z důvodů pro vyloučení soudců je skutečnost, že se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení, musí jít však o totožnou věc, řešenou u jiného orgánu; podílem na předcházejícím soudním řízení pak bude například situace, kdy soudce působil ve věci jak u krajského soudu, tak posléze u Nejvyššího správního soudu, popřípadě naopak (kdy by jako člen senátu Nejvyššího správního soudu věc vrátil krajskému soudu, kde by zasedal jako člen senátu, nebo jako specializovaný samosoudce, a měl by ji znovu projednávat). Taková situace však v posuzované věci zjevně nenastala a výslovně není ani namítána. Lze přitom odkázat i na usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. Nao 2/2003 - 18, (publikováno pod č. 53/2004 Sb. NSS), v němž bylo jasně vyloženo, že „předchozím soudním řízením“ není řízení v jiné soudní věci, byť by se i týkala těchž účastníků.

Vzhledem ke shora řečenému a také se zřetelem k tomu, že sami výše jmenovaní soudci uvedli, že se necítí být v této věci podjati, neshledal druhý senát Nejvyššího správního soudu návrh stěžovatele na vyloučení jmenovaných soudců 6. senátu zdejšího soudu z projednávání a rozhodování věci vedené pod sp. zn. 6 Ads 121/2009 důvodným.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s. a contr.).

V Brně dne 28. srpna 2009

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu